

GÖTEBORGS UNIVERSITET

HANDELSHÖGSKOLAN

Resultatmanipulering genom goodwillnedskrivningar
under covid-19-pandemin

FEK 335 Redovisning, kandidatuppsats. VT 2022

Handledare: Mari Paananen

Författare:

Anders Wiman Eriksson

Martin Gustafsson

Sammanfattning

**Examensarbete i företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet
Kandidatuppsats, Externredovisning VT 2022**

Författare: Anders Wiman Eriksson & Martin Gustafsson

Handledare: Mari Paananen

Titel: Resultatmanipulering genom goodwillnedskrivningar under covid-19-pandemin.

Bakgrund och Problemdiskussion: Hanteringen av goodwill förändrades 2004 och har länge varit ett omdiskuterat ämne. Då goodwillnedskrivningar anses vara godtyckliga, är de associerade med resultatmanipulering. En form av resultatmanipulering är big bath och innebär att överdriva kostnader i sämre tider för att minska framtida belastning på resultatet. Covid-19-pandemin fick stor påverkan på världsekonomin och för att motverka de negativa konsekvenserna gav den svenska staten ut bidrag. Negativ extern påverkan och statliga stöd kan ha skapat ett incitament hos företag att medvetet skriva ned goodwill överdrivet mycket.

Syfte: Syftet med studien är att undersöka om man kan urskilja resultatmanipulation genom att testa om det finns något samband mellan abnormalt stora nedskrivningar av goodwill och statliga bidrag som gavs ut 2020.

Metod: Urvalet består av 133 svenska noterade bolag som har redovisat goodwill för åren 2008-2010 samt 2020 och följer IFRS. Vi jämför hur goodwillnedskrivningarna har förändrats från finanskrisen till covid-19-pandemin och skapar en multivariat regressionsanalys med statliga bidrag som testvariabel och använder oss av kontrollvariabler som är vanliga i tidigare forskning. Data har samlats med hjälp av databasen Capital IQ med undantag för statliga bidrag som har samlats in för hand.

Analys och slutsats: Vi hittat ett positivt signifikant samband mellan abnormala goodwillnedskrivningar och statliga bidrag. Detta styrker vår hypotes om att statliga bidrag kan ha gett incitament för abnormalt stora nedskrivningar. Det finns även en positivt och signifikant samband mellan företag som går med förlust och abnormala goodwillnedskrivningar, vilket kan förklaras av big bath-teorin. Slutsatserna bör däremot göras med stor försiktighet då förklaringsgraden i regressionsmodellen är låg och för att modellen inte är signifikant.

Förslag till vidare forskning: Återupprepa studien och ta med åren 2021 och 2022 för att se om det har skett många goodwillnedskrivningar efter 2020 och på så sätt kunna göra en bättre jämförelse med finanskrisen, eller återupprepa studien med ett större urval. Alternativt göra en jämförelse mellan länder där statliga stödåtgärder har skiljt sig från varandra.

Nyckelord: Goodwill, statliga bidrag, covid-19, abnormala nedskrivningar, kristider

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Reglering	5
1.3 Problemdiskussion	6
1.4 Syfte	8
2. Teoretisk referensram	9
2.1 Resultatmanipulering	9
2.2 Goodwill och Resultatmanipulering	10
2.3 Nedskrivningsbehov	11
2.4 Hypotesformulering	12
3. Metod	13
3.1 Regressionsanalys	13
3.2 Urval och avgränsning	16
3.3 Datainsamling	17
4. Analys	18
4.1 Deskriptiv statistik	18
4.2 Regressionsanalys	24
5. Diskussion	27
6. Slutsats	28
7. Vidare forskning	28
8. Källhänvisning	29
9. Bilagor	31
Bilaga 1: Regression	31
Bilaga 2: Regression med industrieffekt	31

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Vid ett rörelseförvärv ska samtliga tillgångar och skulder värderas till verkligt värde enligt International Financial Reporting Standard (IFRS) 3 och nettot av dessa benämns nettotillgångar. Om köpeskillingen överstiger företagets nettotillgångar finns det annat av värde i företaget utöver de identifierbara redovisade tillgångarna. Som en konsekvens av skillnaden mellan köpeskillning och nettotillgångar uppkommer tillgångsposten goodwill under immateriella anläggningstillgångar i koncernredovisningen (Marton et al., 2020).

I juli 2001 gav den amerikanska standardutgivaren Financial Accounting Standards Board (FASB) ut nya standarder som ändrade redovisningen kring rörelseförvärv och hanteringen av goodwill. Årliga avskrivningar av goodwill övergavs och ersattes med nedskrivningsprövningar som ska göras minst en gång per år. En oavsiktlig konsekvens var att de nya standarderna gav företag en ny möjlighet att manipulera sitt resultat (Jahmani et al. 2010). För att öka global harmonisering och internationell redovisningskonvergens, följde International Accounting Standards Board (IASB) FASB och gav ut IFRS 3 Rörelseförvärv år 2004 (AbuGhazaleh et al., 2011). Hamberg et al. (2011) beskriver konsekvenserna som uppstod vid den svenska implementeringen av IFRS 3 år 2005. De visar på att företag som var goodwillintensiva ökade sina resultat markant eftersom de inte behövde skriva av goodwill årligen och därmed hade mindre kostnader. Andelen goodwill ökade också överlag bland företagen, dels genom ökad förvärvsaktivitet och dels eftersom nedskrivningar inte gjordes i samma utsträckning som avskrivningar.

Goodwill ska prövas för nedskrivning i enlighet med International Accounting Standard (IAS) 36. Eftersom goodwill inte skapar några identifierbara ekonomiska fördelar enskilt, måste den fördelas på kassagenererande enheter där bedömningar och antaganden ligger till grund för beräkning av nuvärdet. Dessa bedömningar inkluderar bl.a. prognoser, diskonteringsräntor och tillväxttakt av framtida kassaflöden. Det krävs omfattande antaganden för att räkna ut nuvärdet av goodwill och det verkar råda en fränkoppling mellan modellerna och verkligheten. Tveksamhet kring relevansen av dessa modeller för beräkning av goodwillnedskrivning finns, speciellt i tider av finansiell kris (Camodeco et al., 2013).

Att resultatmanipulation är något som förekommer bland företag är bekräftat i flertalet studier (Walker, 2013, Yang, 2012, Graham et al., 2006). Yang (2012) menar att manipulation av resultat är vanligt förekommande och kan delas upp i periodiseringar och operativa val. Graham et al. (2006) menar att företag ägnar sig åt resultatmanipulation och att det sker genom resultatutjämning. Ett jämnare resultat innebär att man lättare kan prediktera framtida resultat, vilket uppskattas av investerare. Kunder och leverantörer kan också ha stort intresse i företag med jämnare resultat. Vissa operativa val görs för att undvika kostnader och uppvisa bättre resultat som är i linje med branschen och analytikernas förväntningar, exempelvis att undvika investeringar i marknadsföring, service och utveckling.

Covid-19 pandemin påverkade näringslivet på många olika sätt när den bröt ut i mars 2020. Eftersom Sverige är ett litet exportberoende land, var påverkan stor och omsättningen minskade radikalt i många branscher. Som följd blev personal permitterade eller varslade och vissa företag gick i konkurs eller rekonstruerades (Tillväxtverket, 2020). För att stötta svenskt näringsliv gav svenska staten ut bidrag i form av omställningsstöd, ersättning för korttidsarbete, bidrag för sjuklönekostnader m.fl. (Regeringskansliet, u.å). Ett speciellt år som 2020 väcker många frågor gällande hur företag har agerat och om man kan urskilja något avvikande beteende i redovisningen. Forskning visar på att företag har en tendens att ta på sig extra stora kostnader under ett redan dåligt år för att kommande år visa upp ett bättre resultat (Jordan & Clark, 2004). Samtidigt visar forskning på att bedömningar och prognoser, som ligger till grund för nedskrivningsprövningen av goodwill, blir mindre relevanta när det ekonomiska förhållandet är instabilt och föränderligt. Slutligen finns det forskning som visar på att en ekonomisk kris skapar möjligheter för bolag att rensa ut goodwill som har varit i balansräkningen under en lång tid (Lhaopadchan, 2010).

1.2 Reglering

Goodwill beskrivs som skillnaden mellan nettotillgångarnas verkliga värde och det pris det förvärvande företaget betalar. Vad det faktiskt består utav går inte att specifikt identifiera (Seetharaman et al., 2004). Definitionen av goodwill återfinns i IFRS 3 och lyder "framtida ekonomiska fördelar som härrör från tillgångar som inte kan identifieras individuellt och redovisas separat" men exakt vad det innefattar preciseras inte (FAR Online 2021). Trots svårigheten att identifiera exakt vad goodwill består utav brukar ofta synergieffekter,

kundrelationer och organisatoriska fördelar användas som förklaringar (Seetharaman et al., 2004).

Enligt IFRS 3 ska goodwill, när det uppkommer vid förvärv, värderas och sedan redovisas till det fastställda anskaffningsvärdet. Jämfört med många andra tillgångar så skrivs inte goodwill av över tid utan ska istället skrivas ned vid behov. Anledningen är att nyttjandeperioden för tillgången inte går att säkerställa. Istället ska efterföljande värdering och värdeminskningar av goodwill behandlas enligt IAS 36 Nedskrivningar (Marton et al., 2020). Enligt IAS 36 ska goodwill inte prövas separat utan ska vid förvärv fördelas på kassagenererande enheter och nedskrivningsprövningar görs sedan på enheterna. En nedskrivning ska sedan göras om det redovisade värdet understiger återvinningsvärdet för enheten och goodwill är det första som skrivs av. IAS 36 säger även att en nedskrivningsprövning ska göras då det finns en indikation för det men annars minst en gång per räkenskapsår (FAR Online 2021).

Som en del av den årliga prövningen eller vid indikation på värdeminskning av goodwill ska således en nedskrivningsprövning göras. Det man vill undersöka är, likt tidigare sagt, om återanskaffningsvärdet understiger det redovisade värdet. Återanskaffningsvärdet räknas ut genom att varje kassagenererande enhets framtida kassaflöden kartläggs för en period och en rimlig diskonteringsränta används vid beräkning av nuvärdet (Camodeca et al., 2013). IAS 36 har tydliga riktlinjer för hur prövningen ska se ut och för hur goodwill ska hanteras, men standarden lyfter inte mer specifik information gällande diskonteringsränta eller hur framtida kassaflöden ska predikteras. Det innebär att bedömningar måste göras vid beräkning av goodwill's återanskaffningsvärde, bedömningar som kan se annorlunda ut från företag till företag (Marton et al., 2020).

1.3 Problemdiskussion

Då nedskrivningsprövning av goodwill baseras på egna antaganden och bedömningar, kan företag styra när de ska ta på sig mer kostnader och när de ska skjuta upp dem till framtida perioder. Syftet att införa årliga nedskrivningsprövningar av goodwill var att ge en mer rättvisande bild av ett företags tillgångar men som tidigare forskning har visat på, finns det mycket frågetecken kring just den här frågan. Enligt den forskning som har gjorts på området

verkar det finnas en koppling mellan resultatmanipulation och goodwillnedskrivningar (Jahmani et al., 2010, Bisogno, 2015, Jordan & Clark, 2004).

Då året 2020 präglades av nedstängningar och restriktioner till följd av pandemin, kan man kalla året för tämligen unikt. Dessvärre finns det ännu ganska lite forskning kring vilka effekter det har haft på företag och ännu mindre hur det har påverkat hanteringen av goodwill. Däremot utgår vi från att samma problem som funnits innan återkommer i andra former. I kölvattnet av covid-19-pandemin dyker därför frågor upp kring hur de svenska företagen har skött sin redovisning under den turbulenta tiden. Mer specifikt uppkommer frågor om företag har tagit på sig extra stora kostnader under året, för att uppvisa bättre resultat efterföljande år. Forskning visar att konsekvenserna av att inte leva upp till de ekonomiska målen inte påverkas av hur nära eller långt ifrån målet företaget är. Ett företag som presterar precis under sina mål får ungefär samma negativa konsekvenser som ett företag som är väldigt långt ifrån att uppfylla dem (Jordan & Clark, 2004).

Ett problem är att avgöra huruvida ett företags storlek på nedskrivning är normal eller abnormal. Goodwill ska, enligt den regleringen som gäller, skrivas ned om framtida kassaflöden för den kassagenererande enheten sjunker. Under 2020 blev många företag kraftigt påverkade av pandemin och hade en lägre omsättning som konsekvens av nedstängningar och en oförutsägbar omvärld. Detta kan ha gett upphov till goodwillnedskrivningar och enligt big bath-teorin kan företag haft incitament att överdriva dessa. För att motverka pandemins negativa påverkan på näringslivet, gav staten ut stora bidrag och stöd för att stimulera ekonomin. Detta kan ha skapat ytterligare incitament för att överdriva nedskrivningarna då en del av dessa kostnader täcks upp av bidraget.

För att veta om ett företag har gjort ett abnormt stor nedskrivning eller inte, behöver vi jämföra covid-19-pandemin med en annan kris för att se om företagen agerat på samma sätt eller om statens ekonomiska stöd har skapat incitament att överdriva goodwillnedskrivningar. För att exemplifiera så kan vi tänka oss ett hypotetiskt scenario, där ett företag blev påverkat negativt under en tidigare kris och väljer att göra en nedskrivning som är proportionell. Företaget blir även negativt påverkat under pandemin och det tar emot statliga bidrag. Bidraget skapar incitament att ta på sig ännu större kostnader då bidraget täcker upp för delar eller hela beloppet. Företaget gör därmed en abnormt stor nedskrivning men resultatet blir inte lika påverkat då företaget samtidigt har tagit emot bidrag.

1.4 Syfte

Som tidigare nämnt var covid-19-pandemins konsekvenser påtagliga under 2020 och statens ekonomiska stöd till näringslivet var en viktig del i att stimulera ekonomin. Resultatmanipulation är ett beforskat område och tidigare studier tyder på att det är vanligt förekommande, särskilt i extrema tider. På grund av den korta tid som gått sedan pandemin finns det luckor i forskningen gällande resultatmanipulation och goodwill, som vi med detta arbetet vill fylla. Vi vill undersöka om statliga bidrag har skapat incitament hos företag att överdriva goodwillnedskrivningar och på så sätt bevisa att de ägnat sig åt resultatmanipulering. Detta gör vi genom att studera sambandet mellan statliga bidrag och abnormalt stora goodwillnedskrivningar.

Frågeställningen lyder enligt följande:

- Finns det ett positivt samband mellan företag som har fått statliga bidrag och som har gjort abnormalt stora nedskrivningar av goodwill under det covid-19 präglade året 2020?

2. Teoretisk referensram

2.1 Resultatmanipulering

Resultatmanipulering definieras som att medvetet missleda intressenter angående den underliggande prestationen genom finansiella rapporter, i vissa fall för att uppnå avtalsenliga resultat (Healy & Wahlen, 1999). Målet är att med hjälp av redovisning uppvisa ett resultat som inte stämmer överens med den underliggande prestationen och detta kan ske på många olika vis. Cohen & Zarowin (2010) skiljer i sin studie på periodiseringsbaserad och verklig resultatmanipulation. Aktiviteter som är periodiseringsbaserade handlar om bedömningar gällande exempelvis av- och nedskrivningar samt redovisning av intäkter och kostnader. Verklig resultatmanipulation beskrivs som beslut som tas gällande faktiska operativa aktiviteter med hänsyn till utfallet i de finansiella rapporterna.

Olika studier visar att företag agerar kortsiktigt i sin redovisning för att leva upp till uppsatta mål, något som kan leda till att den faktiska ekonomiska prestationen blir lidande. Graham et al. (2005) poängterar i sin kvalitativa analys att företag anser att vikten av att uppnå kortsiktiga ekonomiska mål är så stor att man använder sig av missvisande periodiseringar och kapitalförstörande operativa beslut. Hela 79% av de 400 chefer som ingick i forskningen medgav att de kunde offra långsiktigt värde för ett jämnare resultat över tid. Forskarna visar även att de strikta mål som fanns gjorde att personer i beslutsfattande situationer undvek kostnader såsom utveckling, marknadsföring etc. för att inte påverka det kortsiktiga resultatet, trots att företaget i sin helhet hade gynnats av det långsiktigt.

Tidigare forskning har även riktat in sig på att kartlägga de incitament som ligger till grund för resultatmanipulering och dess påverkan på de finansiella rapporterna. Bergstresser & Philippon (2006) visade i sin undersökning att företag där VD:ns belöningsystem var nära knutet till aktiekursens utveckling förekom olika typer av resultatmanipuleringsaktiviteter oftare än i bolag som inte hade samma system. Beneish (2001) lyfter i sina analys, utöver kopplingen mellan resultatmanipulering och belöningsystem, även incitament som att tillgodose långivare men också att öka aktiekursen i nära anslutning till publika nyemissioner.

2.2 Goodwill och Resultatmanipulering

Efter att ha fastställt vad goodwill innebär och hur resultatmanipulering fungerar, kan vi nu vända blicken mot den forskning som har gjorts kring sambandet mellan dessa två områden. Jahmani et al. (2010) undersökte amerikanska företag åren efter borttagandet av årlig avskrivning på goodwill och kom fram till att nedskrivning på goodwill används som ett verktyg för att hantera volatilitet i resultaten. De upptäckte att företag som gått med förlust i 2–3 år i rad, inte skrev ned sin goodwill utan istället undvek det. AbuGhazaleh et al. (2011) studie av noterade bolag i Storbritannien resulterade i slutsatsen att implementeringen av IFRS 3 har lett till att företagsledningarna handlar efter eget godtycke vid nedskrivning av goodwill. En annan studie på brittiska företag som gjordes under finanskrisen 2008 kommer fram till det råder bristande upplysningar kring de antaganden som gjorts kring framtagandet av nedskrivningsprövningar, trots att de ekonomiska förhållandena hade förändrats kraftigt. De ifrågasätter kopplingen mellan verklighet och de modeller som används (Camodeca, 2013).

Big bath är ett fenomen inom området resultatmanipulering som innebär att företag tar på sig extra stora kostnader under de åren som det går sämre för företaget eller då ekonomin i sin helhet är negativt påverkad. När förväntningarna är lägre skapar det en möjlighet för företag att ta på sig extra stora kostnader, utan att konsekvenserna blir märkbart större. Det anses också bättre att göra ett extra dåligt resultat ett år jämfört sämre resultat under flera år. Kostnaderna kan bestå av överdrivna nedskrivningar av bland annat goodwill. Varför företag väljer att medvetet försämra resultatet, är för att i senare perioder kunna undvika nedskrivningarna och således presentera ett bättre resultat än de annars hade gjort. Kortfattat förklarar big bath hur företag medvetet redovisar större kostnader ett år för att sedan presentera ett bättre resultat i senare perioder (Jordan & Clark, 2004).

Under tidsperioder där osäkerheter och många bedömningar ligger till grund för redovisning, visar forskning på att beslut gällande nedskrivning av tillgångar till stor del är drivet av resultatutjämnning. Finansiella kriser skapar också en möjlighet för bolag att göra stora utrensningar av goodwill som har varit med i balansräkningen under en längre tid och som har uppkommit genom ett företagsförvärv som inte har presterat så bra och därmed skapat ett nedskrivningsbehov (Lhaopachan, 2010).

2.3 Nedskrivningsbehov

Beatty & Weber (2006) undersökte amerikanska bolag och vilka ekonomiska incitament som driver nedskrivning av goodwill. För att se om ett företag har ett nedskrivningsbehov kollar de ifall differensen mellan börsvärdet och bokfört eget kapital är mindre än goodwillposten. Är så fallet är det större sannolikhet att företaget skriver ned goodwill. Verriest & Gaeremynck (2009) använde samma indikator när de gjorde en liknande studie på europeiska bolag 2005 och 2006. De testade även sambandet mellan ägarstrukturen, bolagsstyrningskvalitet och företagets prestation med beslutet att skriva ned goodwill. De upptäckte att goodwillnedskrivning är positivt influerat av bolagsstyrningskvalitet och att företag som presterar bättre har större sannolikhet att skriva ned sin goodwill när de behöver. De hittade också att bolagets storlek och antalet kassagenererande enheter också är positivt relaterat till beslutet att skriva ned. Slutsatsen är att ledningens incitament spelar stor roll och att redovisningskvalitén därför blir lidande.

Ramanna & Watts (2012) använde sig av en annan metod för sitt urval i sin studie. De använde sig av "market-to-book ratio", vilket innebär kvoten mellan bokfört värde på eget kapital och marknadsvärde. De menar att om bokfört värde på eget kapital dividerat med marknadsvärdet på eget kapital är större än ett, är det en indikator på att företaget bör skriva ned goodwill. De upptäckte att 69% av bolagen som hade indikation på nedskrivning inte skrev ned och testade vilka incitament som drev detta beteende. Deras tester visade att det inte fanns någon koppling mellan icke-nedskrivningar och lednings privata information.

En tredje indikator är taget ur European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) studie (EFRAG, 2016) där de undersökte vad införandet av IFRS 3 fick för effekt på goodwill och nedskrivningarna. De använde negativt rörelseresultat innan goodwillnedskrivningar som en indikator på nedskrivningsbehov. Detta har också använts i andra studier, exempelvis André et al. (2016) som undersökte mönstret i goodwillnedskrivningar och drog bl.a. slutsatsen att europeiska bolag har en fördröjning på goodwillnedskrivningar jämfört med amerikanska bolag.

2.4 Hypotesformulering

Som nämnt tidigare var året 2020 starkt påverkat av covid-19-pandemin och innebar leverantörsstörningar, nedstängningar och minskad omsättning för många företag

(Tillväxtverket, 2020). Under detta år gavs även svenska staten ut stimulanspaket till näringsverksamheten i Sverige. Dessa stimulanspaket innebar bland annat bidrag till företag som haft minskad omsättning och som behövde permittera personal på grund av pandemin (Regeringskansliet, u.å).

Under 2020 påverkades många företag negativt och såg sin omsättning sjunka, vilket kan ha gett upphov till normala goodwillnedskrivningar då det funnits skäl för det. Big bath-teorin menar dock att ett speciellt år som 2020 kan skapa möjlighet och incitament för företag att överdriva sina kostnader markant, för att gynna framtida resultat utan att drabbas av proportionellt stora konsekvenser. Det statliga stödet som gavs ut till de drabbade företagen kan ha skapat ännu starkare incitament att överdriva nedskrivningar. Detta då en del av nedskrivningen tas ut av det bidrag man mottagit och får därmed inte lika stor negativ påverkan på resultatet. Under finanskrisen 2008-2010 påverkades företag negativt och mottog inte statliga bidrag, vilket man kan jämföra med covid-19 då staten gav ut bidrag. Genom att jämföra finanskrisen med covid-19 krisen kan vi undersöka om det har skett en abnormt stor nedskrivningsförändring och testa om statliga bidrag har varit en orsak till detta beteende.

Följande hypotes har tagits fram:

H1: Det finns ett positivt samband mellan abnormt stora nedskrivningsförändringar och statliga bidrag under 2020.

3. Metod

Vi tar utgångspunkt i den positivistiska vetenskapsfilosofin som innebär att kunskapen ska vara verklig och verifierbar samt att forskningen ska bidra med allmännytt. Inom positivism är det vanligt förekommande att ställa upp en hypotes utifrån teorier och sedan testa den empiriskt med vetenskapliga metoder. Vi har använt oss av ett deduktivt arbetssätt, där vi studerar en företeelse utifrån befintliga teorier och drar slutsatser om denna (Patel & Davidsson, 2019). Eftersom vi använder oss av en kvantitativ forskningsansats behöver vi ett stabilt empiriskt underlag för skapa en objektiv undersökning (Lind, 2019).

3.1 Regressionsanalys

För att testa vår hypotes använder vi en multivariat regression för att undersöka sambandet mellan den oberoende variabeln och testvariabeln samt kontrollera för andra faktorer. Genom att studera regressionen kan vi se om det finns ett signifikant samband och avgöra om vi kan acceptera vår hypotes (Ghauri & Grønhaug, 2010). För att testa hypotesen gällande sambandet mellan statliga bidrag och abnormalt stor goodwillnedskrivning har vi utformat följande regressionsmodell.

$$ABNT_i = \beta_0 + \beta_1 SBT_i + \beta_2 NedBehov_i + \beta_3 Förlust_i + \beta_4 Storlek_i \\ + \beta_5 GWT_i + \beta_6 Skuld_i + \beta_7 ROA_i + \beta_8 BIG4_i + \varepsilon$$

För att urskilja om det har skett en abnormalt stor nedskrivning av goodwill behöver vi först ta fram en genomsnittlig nedskrivning 2008-2010. Vi tar summan av alla nedskrivningar som har gjorts 2008-2010, dividerat med antal år, vilket är 3, och får fram den genomsnittliga goodwillnedskrivningen under den perioden. Sedan tar vi den genomsnittliga nedskrivningen, subtraherat med nedskrivningen för 2020 och dividerar med genomsnittlig nedskrivning. Slutligen dividerar vi med företagets tillgångar för att öka jämförbarheten mellan observationerna. Vad vi får fram är en variabel vi kan kalla abnormal förändring i goodwillnedskrivning i förhållande till företagets tillgångar ($ABNT$). Om variabeln är positiv så innebär det att en abnormalt stor nedskrivningsförändring har gjorts år 2020 jämfört med genomsnittet 2008-2010.

$$\text{Genomsnittlig Nedskrivning} = \frac{\sum_{i=2008}^{2010} \text{GWNE}_i}{3}$$

$$ABN = \frac{\text{Nedskrivning}_{2020} - \text{Genomsnittlig Nedskrivning}}{\text{Genomsnittlig Nedskrivning}}$$

$$ABNT = \frac{ABN}{\text{Totala tillgångar}}$$

Statliga bidrag (*SBT*) är vår testvariabel och inkluderar alla statliga bidrag som företag har fått i samband med covid-19-pandemin och som går att utläsa från företagets årsredovisning för 2020. För att öka jämförbarheten behöver vi sätta statliga bidrag i relation till företagets totala tillgångar. Vi förväntar oss att det finns ett positivt samband mellan *SBT* och *ABNT* eftersom statliga bidrag, enligt vår hypotes, kan förklara varför abnormala nedskrivningar har gjorts.

$$\frac{\text{Statliga bidrag}}{\text{Totala tillgångar}}$$

Som presenterats tidigare finns det flera sätt att kontrollera för om ett nedskrivningsbehov (*NedBehov*) finns i bolaget. Vi använder samma variabel som Beatty and Weber (2006) eftersom den har använts i flertalet efterföljande studier (Verriest & Gaeremynck, 2009, André et al., 2016). Ramanna & Watts (2012) använder en liknande modell som bygger på samma grundläggande resonemang kring bokfört värde på eget kapital och börsvärdet. Variabeln är en dummyvariabel antar värdet 1 om nettot av börsvärdet och bokfört eget kapital är mindre än goodwillposten, om inte antar variabeln värdet 0. Vi förväntar oss ett positivt samband mellan *Nedbehov* och *ABNT* då nedskrivningsbehov bör finnas vid en abnormalt stor nedskrivning.

$$\text{Börsvärde} - \text{Bokfört eget kapital} < \text{Goodwill}$$

Den andra kontrollvariabeln vi valt att inkludera i regressionsanalysen är *Förlust* som mäter ifall företag har redovisat ett förlustresultat eller inte. Vi använder oss av resultatraden EBITDA eftersom det är vanligt förekommande i liknande forskning och har visats påverka nedskrivning av goodwill (AbuGhazaleh et al. 2011). Variabeln anses också vara en

indikation på att det finns ett nedskrivningsbehov och borde därför ha ett positivt samband med *ABNT* (EFRAG 2016). Variabeln är en dummyvariabel och antar värdet 1 om EBITDA är negativ, annars antar den värdet 0.

Att kontrollera för företagets storlek är även det återkommande inom forskning av resultatmanipulation och goodwill (AbuGhazaleh et al., 2011, André et al., 2016, Jahmani et al., 2010, Camodeca et al., 2013, Hamberg et al., 2011). I vår regression har vi valt att använda oss av naturliga logaritmen av tillgångar som kontrollvariabel (*Storlek*). Anledningen till att den naturliga logaritmen används är att relationen mellan talen blir mer jämförbara och lämpad för statistisk analys. Vi kommer även att kontrollera för om Goodwills storlek har någon påverkan (*GWT*). Goodwill i förhållande till totala tillgångar har använts av bland annat Zang (2012) och Lapointe-Antunes et al. (2008). Variabeln har även använts av AbuGhazaleh et al. (2011) där de argumenterar för att företag med större goodwillposter kan komma att skriva ned mer då den relativa mängden är större.

Den femte kontrollvariabeln som vi har valt att inkludera i regressionsanalysen är *Skuld* som mäter skuldsättningsgraden och visar hur belånat ett företag är. Anledningen till att den har inkluderats som en av kontrollvariablerna beror på att det finns forskning som visar på att ett företags strategi gällande skuldsättning påverkar redovisningen och hanteringen av goodwill (Watts & Zimmerman, 1990). Ett företags strategi gällande skuldsättningsgrad kan således vara en förklaring till att en abnormal förändringen av goodwill sker.

Den sjätte kontrollvariabeln som inkluderas i regressionsanalysen är *ROA* och mäter räntabilitet på totala tillgångar. Måttet återfinns i tidigare forskning inom goodwill och resultatmanipulation och ett samband mellan prestation och goodwillnedskrivningar har hittats. Däremot råder det delade meningar kring sambandet. Enligt Verriest & Gaeremynck (2009) gör företag mer goodwillnedskrivningar när de presterar bra för att få ett jämnare resultat. Jordan & Clark (2009) menar däremot att företag som presterar dåligt gör extra stora nedskrivningar för att under senare år redovisa ett bättre resultat. Det blir därför svårt att förutsäga vilken riktning variabelns koefficient får.

Kontrollvariabeln *BIG4* har också tagits med i regressionen med hänsyn till bolagets redovisningskvalité och antar värdet 1 om företaget har anlitat någon av de fyra största internationella revisionsbyråerna, om inte antar värdet 0. Byråerna består av PWC, EY, Deloitte och KPMG. Variabeln inkluderas då företag som anlitar dessa byråer sannolikt har

en mer korrekt avspegling av den ekonomiska prestationen som konsekvens av en mer noggrann revision. I en av regressionerna har vi även kontrollerat för vilka industrier urvalet tillhör. Detta blir intressant då olika branscher har varit olika påverkade av pandemin och för att vissa industrier är med goodwillintensiva än andra.

3.2 Urval och avgränsning

Vi har valt att undersöka svenska bolag främst för att vi är familjära med hur den svenska staten stimulerade ekonomin genom bidrag och hur pandemin påverkade svensk ekonomi i allmänhet. Vidare ville vi undersöka hur företag har hanterat goodwill under det covid-19 präglade året 2020 för att se om det finns ett samband mellan statliga bidrag och goodwillnedskrivningar. För att jämföra det med någonting, valde vi att kolla på föregående kris där staten inte gav ut bidrag till företag, nämligen finanskrisen 2008. Däremot hade finanskrisen långvariga effekter på världsekonomin och skapade svallvågor i flera år efter. För att fånga upp det så använde vi oss åren 2008, 2009 och 2010 vilket innebär att företagen måste varit noterade under den tiden men även 2020 för att vi ska kunna göra jämförelsen.

Varför vi valde noterade bolag grundar sig i att modellen vi tog fram hade variabler som baseras på marknadsvärdering, vilket kräver en reglerad marknad som stockholmsbörsen. För att öka jämförbarheten ytterligare så undersöker vi bara företag som redovisar efter regelverket IFRS. Slutligen exkluderar vi banker då dessa bolag ofta rensas bort i liknande studier (André et al., 2016) då banker är särskilt reglerade och fungerar annorlunda i vissa avseenden, exempelvis gällande intäkter och skuldsättning och skulle därför orsaka skevhet i datan. Övriga bortfall är exempelvis bolag vars årsredovisningar inte finns på svenska eller engelska och gör det svårt att utläsa om de tagit emot bidrag eller inte. Vi inkluderar enbart svenska bolag som haft möjlighet att få bidrag från svenska staten under pandemin.

Tabell 1: Urval

Filtreringsnivå	Filtrering	Antal Bolag	Bortfall
1	Företag i Sverige	708048	-
2	Företag noterade på Stockholmsbörsen	1068	706980
3	Företag som följer IFRS (2008-2010 & 2020)	206	862
4	Företag med goodwill (2008-2010 & 2020)	138	68
5	Banker exkluderade	134	4
6	Övrig exkludering	133	1

3.3 Datainsamling

Den större delen av datainsamlingen gjordes med hjälp av Capital IQ. Datan som hämtades var främst redovisade siffror för de tidsperioder som analyserades men även marknadsvärde på eget kapital. Marknadsvärdet på eget kapital beräknas genom att ta fram det ingående värdet för året adderat med utgående värdet för året dividerat med 2. Detta ger oss ett genomsnitt vilket inte gick att få fram direkt ur databasen och ger en mer rättvisande bild. Utöver Capital IQ användes även Business Retriever som ett komplement. Business Retriever är en databas där företags årsredovisningar finns tillgängliga och enkelt går att hitta. För att få fram data på statliga bidrag behövdes varje enskilt företags årsredovisning sökas igenom, detta då vi ej kunde söka fram det med hjälp av Capital IQ. Vissa bolag rapporterade i annan valuta än svenska kronor och vi använde oss av skatteverkets genomsnittskurs för att omvandla dessa belopp (Skatteverket, u.å).

3.4 Metodkritik

Vårt urval har filtrerats fram utifrån ett visst antal kriterier vilket kan ha skapat en viss problematik. Eftersom vi filtrerar fram företag som haft goodwill under finanskrisen och

2020, innebär det att det finns ett stort bortfall av företag som inte var aktiva under finanskrisen och för de företag som gick i konkurs. Därför går det att argumentera för att vårt urval kan kännetecknas av överlevnadsbias, vilket man ska ha i åtanke. Däremot är detta tillvägagångssätt nödvändigt för att kunna göra en jämförelse från en kris till en annan. Det stora bortfallet som sker ger även upphov till ett begränsat urval, vilket blir problematiskt när de statistiska testerna ska genomföras. Med tanke på tidsbegränsningen och den manuella insamlingen av data, kan inte detta problem åtgärdas i den utsträckning som hade varit önskvärd.

Datainsamlingen som gjordes medför även den en viss problematik, framförallt i den manuella insamlingen. Vi upptäckte kraftig variation i hur utförligt företagen gav upplysningar angående deras mottagande av statliga bidrag hänförligt till covid-19-pandemin. Vi var därför noga med att endast ta med de belopp som uttryckligen var hänförliga till pandemin, vilket innebär att en del data gick förlorad som konsekvens av de bristfälliga upplysningarna. Ett ytterligare problem med statliga bidrag är de villkor som var kopplade till outnyttjade belopp som ska återbetalas (Regeringskansliet, u.å). Upplysningar om detta återfinns inte i årsredovisningarna för 2020 men om återbetalningar har gjorts bör det finnas information om detta i rapporterna för 2021. Vi valde dock att helt exkludera år 2021 då datan för perioden inte fanns tillgänglig i de databaser som användes och en manuell insamling av värden inte var möjlig inom den tidsram som fanns.

4. Analys

4.1 Deskriptiv statistik

I tabell 2 ser vi den sammanfattande statistiken för alla variabler och innehåller antalet observationer, medelvärdet, standardavvikelsen, 25 percentilen, medianen, 75 percentilen, minsta värdet och högsta värdet. Den beroende variabeln *ABNT* har medelvärdet 0,01% vilket är resultatet av att det är en väldigt stor andel bolag som inte har gjort några abnormt stora goodwillnedskrivningar. Det högsta observerade värdet är 4,79% och det minsta är -1,27% vilket visar att förändringen av nedskrivningar har varit både negativ och positiv och urvalet är skevt fördelat på grund av extremfall. Medianen är 0 vilket beror på att det är få bolag som har gjort nedskrivningar åren 2008-2010 och 2020. Testvariabeln *SBT*, som visar statliga bidrag i relation till tillgångar, har medelvärdet 0,69% och visar att företagen i genomsnitt mottog bidrag som motsvarar 0,69% av tillgångarna. Däremot är spridningen stor då högsta observation är 16% och lägsta är 0. *NedBehov*, *Förlust* och *BIG4* är variabler som bara har binära utfall, och kan endast anta värdet 1 eller 0. Därför är det enbart intressant att undersöka variablernas medelvärde. Med hjälp av medelvärdet kan vi utläsa att 9,02% av företagen har gått med förlust och att 27,07% har en indikation på nedskrivningsbehov och att 96,24% har anlitat någon utav Big Four-byråerna. Variabeln *ROA* visar på att den genomsnittliga räntabiliteten på totalt kapital bland bolagen är 3,28%. Medianen är något högre, 6,29% och är resultatet av att några extremfall påverkar medelvärdet. Extremvärdena kan utläsas genom det lägsta värdet -27,5% och det högsta värdet 29,45%. Kontrollvariablerna *Nedbehov*, *Förlust*, *Storlek*, *GWT*, *BIG4* och *Skuld* kan inte anta negativa värden, vilket förklarar varför alla har positiva medelvärden och medianer. Variabeln *GWT*:s medelvärde visar på att företagen i snitt har goodwill som utgör 23,29% av tillgångarna.

Tabell 2: Deskriptiv statistik

	count	mean	sd	p25	p50	p75	min	max
ABNT	133	0,0001	0,0045	0	0	0	-0,0127	0,0480
SBT	133	0,0069	0,0165	0	0,0016	0,0071	0	0,1599
NedBehov	133	0,2707	0,4460	0	0	1	0	1
Förlust	133	0,0902	0,2876	0	0	0	0	1
Storlek	133	8,4632	2,1650	6,7596	8,3777	10,0656	2,8978	12,8556
GWT	133	0,2329	0,1646	0,0812	0,2323	0,3501	0,0001	0,7012
Skuld	133	0,5683	0,2064	0,4607	0,5693	0,6768	0,0630	1,5146
ROA	133	0,0328	0,0629	0,0169	0,0398	0,0616	-0,2750	0,2945
BIG4	133	0,9624	0,1909	1	1	1	0	1

Tabell 3 visar resultatet av ett parvis korrelationstest och hur variablerna förhåller sig till varandra. Tabellen visar att den enda oberoende variabeln som korrelerar med *ABNT* på en 5% signifikansnivå är *Förlust*. Denna korrelation säger oss att de abnormt stora nedskrivningarna ökar när företag redovisar ett negativt EBITDA. Korrelationen i sig är väntad då företag som går med förlust bör, enligt de regelverk som finns, skriva av mer än vad de vanligtvis gör. I övrigt korrelerar inga andra oberoende variabler på en 5% signifikansnivå med *ABNT*. I tabell 3 återfinns 10 stycken korrelationer med en signifikansnivå på 5% mellan de oberoende variablerna.

I andra kolumnen ser vi att det finns en signifikant negativ korrelation mellan variablerna *SBT* och *Storlek*. Det innebär att när storleken på företag ökar så minskar bidraget. En anledning kan vara att större företag är stabilare och mer diversifierade och därför inte behövt lika mycket bidrag som mindre bolag. Det kan också vara så att dessa företag har tagit emot ungefär lika stora belopp men eftersom variablerna är skalade mot tillgångar så är bidraget mindre i relation till tillgångarna bland företag med stora balansomslutningar.

I tredje kolumnen återfinns en negativ korrelation mellan *Storlek* och *NedBehov* vilket betyder att nedskrivningsbehovet minskar då företagets storlek ökar. Att denna korrelation återfinns kan bero på att större företag har klarat sig bättre i covid-19-pandemin än mindre

bolag och således haft ett mindre nedskrivningsbehov. I samma kolumn ser vi även att variabeln *Nedbehov* korrelerar positivt med *GWT* vilket säger oss att nedskrivningsbehovet ökar då företaget har större goodwillposter. Denna korrelation kan förklaras av den forskning som tidigare har nämnts om att företag med större goodwillposter har ett större nedskrivningsbehov då det går sämre, jämfört med bolag vars goodwill är mindre (AbuGhazaleh et al. 2011). Det kan även förklaras av hur *NedBehov* räknas ut, då större goodwillposter ökar sannolikheten att kvoten mellan börsvärde och bokfört eget kapital är mindre. Slutligen är det en negativ korrelation mellan *Nedbehov* och *ROA*, vilket kan förklaras av att företag som presterar sämre har ett större behov av att skriva ned goodwill.

Variabeln *Förlust* i fjärde kolumnen korrelerar negativt med variablerna *Storlek* och *ROA*. Korrelationen mellan *Förlust* och *Storlek* säger oss att större företag generellt sett gör mindre förluster än mindre företag vilket kan förklaras av tidigare resonemang. Den negativa korrelationen mellan *Förlust* och *ROA* är självförklarande då ett sämre resultat ökar sannolikheten att företag även går med förlust.

Storlek i femte kolumnen har en signifikant positiv korrelation med variablerna *Skuld*, *ROA* samt *BIG4* vilket innebär att större företaget tenderar att ha högre skuldsättningsgrad, bättre prestation och anställer Big Four-byråer i större utsträckning. Prestationen går i linje med tidigare resonemang om att större företag klarat sig bättre genom pandemin jämfört med mindre bolag. Att skuldsättningsgraden ökar med storleken på företagen kan bero på tillväxten har finansierats med lån och således ökat kvoten eller att större företag har lättare att belåna sig. Slutligen återfinns en signifikant negativ korrelation mellan *GWT* och *Skuld* som säger oss att företags skuldsättningsgrad minskar med större goodwillposter. En förklaring kan vara att större goodwillposter minskar skuldsättningsgraden då balansomslutningen ökar. Företag som har mycket tillgångar brukar vanligtvis kunna belåna sig mer, då kreditinstitut kan använda befintliga tillgångar som säkerhet. Detta går naturligtvis inte med goodwill och en ökning av goodwill skulle snarare vara ett orosmoment för kreditgivare, vilket skulle kunna förklara varför mer goodwill korrelerar negativt med skuldsättning.

Tabell 3: Korrelationstabell

Variabler	ABNT	SBT	Ned- Behov	Förlust	Storlek	GWT	Skuld	ROA	BIG4
ABNT	1.000								
SBT	0.135	1.000							
NedBehov	0.140	0.097	1.000						
Förlust	0.173*	0.040	0.163	1.000					
Storlek	-0.013	-0.293*	-0.196*	-0.298*	1.000				
GWT	0.094	-0.119	0.213*	-0.050	-0.093	1.000			
Skuld	-0.061	-0.060	-0.081	0.097	0.268*	-0.229*	1.000		
ROA	-0.082	-0.075	-0.314*	-0.724*	0.318*	-0.049	-0.006	1.000	
BIG4	0.015	-0.070	0.031	-0.076	0.257*	0.060	0.076	0.063	1.000

* $p < 0,05$

Om några av de oberoende variablerna korrelerar till en så hög grad att de inte tillför något nytt till regressionen kan det skapa problem vid tolkning av variablernas koefficienter. Detta kallas multikollinearitet och för att testa detta har vi gjort ett VIF-test. Om en variabel får ett VIF-värde på 1 innebär det att ingen korrelation finns mellan den och övriga variabler. Ett värde mellan 1-5 visar på måttlig korrelation med de andra variablerna men inte tillräcklig för att vara ett problem. Ett värde över 5 innebär att det finns multikollinearitet och man behöver överväga att ta bort dessa variabler. Vi kan utläsa från tabell 5 att det högsta VIF-värdena är 2,33 och 2,24 för variablerna *ROA* och *Förlust*. Detta är väntat då båda mäter företagets prestation. Värdena anses vara måttliga och vi kan i övrigt avfärda multikollinearitet som ett problem för våra variabler.

Tabell 4: VIF-test

Variable	VIF	1/VIF
ROA	2,33	0,4288
Förlust	2,24	0,4469
Storlek	1,44	0,6934
NedBehov	1,19	0,8400
Skuld	1,17	0,8565
GWT	1,15	0,8721
SBT	1,13	0,8821
BIG4	1,09	0,9216
mean VIF	1,47	

Tabell 5 och 6 visar deskriptiv statistik för företag som tog emot bidrag och företag som inte tog emot bidrag under covid-19-pandemin. Genomsnittlig nedskrivning är likt tidigare den genomsnittliga nedskrivningen under finanskrisen. Tabellerna visar att 82 av 133 företag tog emot bidrag och 51 gjorde inte det. Medelvärden i tabell 5 visar att nedskrivning 2020 och genomsnittlig nedskrivning inte skiljer sig avsevärt mycket åt. Detta innebär att företag som tog emot bidrag i genomsnitt inte skiljer sig åt i sin hanteringen av nedskrivningar om man jämför finanskrisen med covid-19-pandemin. Medianen ger oss inte någon indikation då värdet antar 0 eftersom en större del av företagen i urvalet ej gjorde några nedskrivningar. Ser vi till den abnormala förändringen så ser vi att medelvärdet är 0,04% vilket indikerar på att företag som tog emot bidrag i genomsnitt har gjort abnormalt stora nedskrivningar. Jämför vi med företag som inte tog emot bidrag bidrag ser vi att abnormala nedskrivningar medelvärde är negativ, vilket indikerar att abnormalt små nedskrivningar har gjorts. Att företagen inte tog emot bidrag och gjorde abnormalt små nedskrivningar kan förklaras av att dessa företag inte påverkats lika mycket av pandemin. Ser vi till medelvärdet för nedskrivningarna under finanskrisen är de nästan dubbelt så stora som medelvärdet för nedskrivningarna som gjordes 2020. Detta kan också vara en förklaring till att den abnormala förändringen är negativ, då företag i denna grupp verkar ha klarat sig bättre i pandemin jämfört med finanskrisen. Vilket också kan förklara varför dessa företag ej mottog bidrag.

Tabell 5: Bidrag

	Count	Mean	SD	Median
Ned				
2020	82	-0,008	0,0486	0
Genom-				
snittlig	82	-0,0081	0,028	0
ABNT	82	0,0004	0,0054	0

Tabell 6: Ej bidrag

	Count	Mean	Sd	Median
Ned				
2020	51	-0,0043	0,0193	0
Genom-				
snittlig	51	-0,0085	0,0235	0
ABNT	51	-0,0004	0,0025	0

Tabell 7 visar en sammanställning av de observationer vi gjort gällande statliga bidrag och hanteringen av goodwillnedskrivningar för året 2020. Vi ser att utav de 82 företag som mottog bidrag gjorde endast 13 stycken nedskrivning av goodwill och 69 stycken gjorde det inte. Av de 51 företag som inte mottog bidrag gjorde 8 företag nedskrivningar och 43 gjorde det inte. Sista kolumnen i tabellen visar att av de 133 företagen gjorde endast 16 stycken abnormalt stora nedskrivningar. Av dessa mottog 12 bidrag och 4 gjorde det inte.

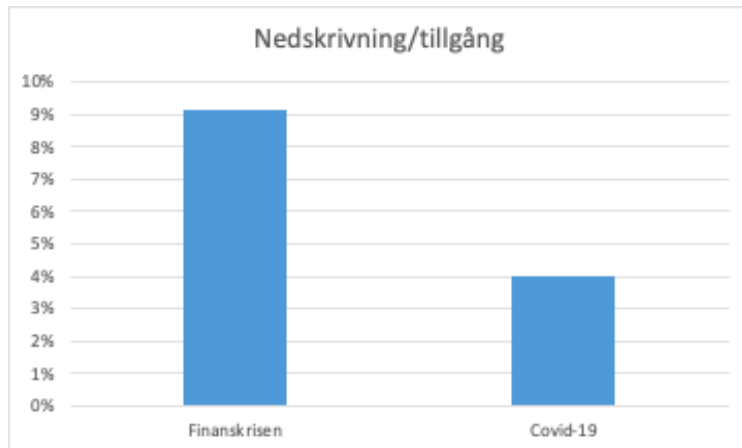
Tabell 7: Sammanställning samtliga observationer 2020

	<i>Antal observationer</i>	<i>Nedskrivning</i>	<i>Ingen nedskrivning</i>	<i>Abnormalt stora nedskrivningar</i>
<i>Bidrag</i>	82	13	69	12
<i>Inte bidrag</i>	51	8	43	4
Totalt	133	21	112	16

Under finanskrisens första år gjorde 21 av urvalets 133 företag nedskrivningar följt av 19 stycken år 2009 och 22 stycken år 2010. Det genomsnittliga antalet nedskrivningar åren 2008-2010, var ca. 20 stycken. Antalet nedskrivningar som gjordes under covid-19-pandemins första år var 21 stycken. Genomsnittet för finanskrisen skiljer sig inte avsevärt mycket från covid-19-pandemins första år. Diagram 1 visar de genomsnittliga nedskrivningarnas storlek för det undersökta tidsintervallet och visas som andel av totala tillgångar. Även om antalet nedskrivningar i sig har varit ungefär samma under de olika kriserna ser vi här att nedskrivningarnas storlek skiljer sig mellan de analyserade åren. 2008 skrevs goodwill i genomsnitt ned med cirka 4% av de totala tillgångarna följt av att cirka 12% år 2009 och cirka 11% år 2010. Genomsnittlig goodwillnedskrivning dividerat med

totala tillgångar för finanskrisen var således cirka 9%. Ser vi till covid-19-pandemins första år, 2020, var samma genomsnitt endast cirka 4%. Kortfattat ser vi att företagen i urvalet skrev ner goodwill betydligt mycket mindre år 2020. Om trenden är densamma som under finanskrisen är det inte omöjligt att nedskrivningarnas storlek kommer att öka under covid-19-pandemins efterföljande år.

Diagram 1: Genomsnittlig nedskrivning av Goodwill

4.2 Regressionsanalys

I tabell 5 presenteras två regressionsmodeller där abnormal förändring i goodwillnedskrivningar (*ABNT*) är den beroende variabeln och statliga bidrag (*SBT*) är testvariabeln. Kontrollvariablerna är indikation på nedskrivningsbehov (*NedBehov*), om företaget har redovisat negativt EBITDA (*Förlust*), företags tillgångar (*Storlek*), storleken på goodwillposten (*GWT*), skuldsättningsgraden (Skuld), räntabilitet på totalt kapital (*ROA*) och om företaget har anlitat någon av de fyra största revisionsbyråerna (*BIG4*). I modell 2 har vi även testat för industrieffekter.

För det första kan vi se att testvariabeln *SBT* är statistisk signifikant på en 10% signifikansnivå och sambandet är positivt vilket vi kan utläsa från koefficienten tillhörande *SBT* som antar värdet 4,6%. Att det finns ett samband mellan *ABNT* och *SBT* var väntat och bekräftar hypotesen om att företag som har mottagit statliga bidrag har gjort en abnormt stor goodwillnedskrivning. Sambandet är dessvärre bara signifikant på en 10% signifikansnivå vilket innebär att sambandet anses vara mindre trovärdigt än om det hade varit signifikant på en lägre signifikansnivå. En annan risk är att sambandet inte förklarar

kausalteten. Företag som har gått sämst under pandemin kan ha haft störst nedskrivningsbehov och även haft störst behov av statliga bidrag. Vi kan därför konstatera att det finns ett samband, men utesluter inte att det finns andra förklaringar till varför sambandet uppstår. Variabeln *Förlust* är den enda kontrollvariabeln som är signifikant på en 5% signifikansnivå och har en positiv koefficient som visar på sambandet mellan *ABNT* och *Förlust*. Utfallet var väntat då företag som går med förlust borde ha större behov av att skriva ned sin goodwill jämfört med företag som går med vinst. Övriga variabler är dock inte statistiskt signifikanta och kan därför inte förklara ytterligare samband med den beroende variabeln. Slutligen bör även tilläggas att interceptet inte kan tolkas.

I modell 1 är det justerade r^2 , även känt som förklaringsgraden, 3,7% vilket innebär att 3,7% av variationen i den beroende variabeln kan förklaras av modellen. Förklaringsgraden är låg vilket gör att slutsatser som dras ifrån modellen bör göras med försiktighet. I modell 2 tar vi hänsyn till industrieffekter och det gör vi för att se om den abnormala förändring i goodwillnedskrivningar kan förklaras genom vilken bransch företag verkar inom. Vad som händer är att det justerade r^2 värdet sjunker från 3,7% till -2,28% och innebär att industrieffekter inte gör modellen bättre. Detta beror förmodligen på att vårt urval är för litet. Det begränsade urvalet skapar även problem för modellens signifikans som är 12,9%. Modellen är därmed inte signifikant på någon nämnvärd signifikansnivå vilket innebär att slutsatser som dras utifrån regressionen bör göras med ytterligare försiktighet.

Tabell 5: Regressionsanalys

Variabel	Modell 1		Modell 2	
	Koefficient	T-värde	Koefficient	T-värde
SBT	0.046*	(1.86)	0.046*	(1.74)
NedBehov	0.001	(1.27)	0.001	(1.27)
Förlust	0.005**	(2.45)	0.005**	(2.35)
Storlek	0.000	(1.26)	0.000	(1.09)
GWT	0.003	(1.16)	0.003	(1.07)
Skuld	-0.002	(-0.88)	-0.002	(-0.74)
ROA	0.011	(1.20)	0.011	(1.13)
BIG4	0.000	(0.15)	0.000	(0.17)
Intercept	-0.004	(-1.41)	-0.004	(-0.76)
R-sq	0.094		0.097	
Adj. R-sq	0.036		-0.028	
Obs	133		133	
Industrieffekt	Nej		Ja	

*=10% **=5% ***=1%

5. Diskussion

Till att börja med kan vi från analysen se att företagen i vårt urval har presterat bra om man ser till att genomsnittet för räntabilitet på totalt kapital är ca 3% och att det endast är 9% som har gått med förlust. En anledning till varför företagen har klarat sig bra kan vara på grund av de statliga stöd som gavs ut eller att pandemins konsekvenser inte påverkat vårt urval så allvarligt. Detta kan vara en förklaring till att det har skett generellt få goodwillnedskrivningar. Vi ser även att 82 företag i urvalet tog emot bidrag vilket indikerar på att det funnits en negativ påverkan av covid-19-pandemin och att det således borde funnits ett behov av att skriva ned goodwill. 27% av bolagen hade ett nedskrivningsbehov men enbart 16% gjorde nedskrivningar. Differensen mellan företag som mottagit bidrag och företag som gjort nedskrivningar indikerar på att för lite nedskrivningar har gjorts vilket kan ha flera olika förklaringar. Det skulle kunna förklaras av att nedskrivningar görs med fördröjning vilket har observerats av tidigare forskare (Andréé et al., 2016), eller att modellerna för nedskrivningsprövning inte avspeglar verkligheten i tider av finansiell kris (Camodeca et al., 2013). En annan förklaring skulle kunna vara att företag medvetet inte velat belasta resultatet mer och således undvikit nedskrivning trots att indikation funnits. När vi skiljer ut urvalet i två grupper, de företag som har tagit emot bidrag och de företag som inte har gjort det, kan vi se att det i genomsnitt har gjorts mer abnormalt stora goodwillnedskrivningar bland företag som har tagit emot bidrag, jämfört med de som inte har tagit emot bidrag, vilket ger stöd till vår hypotes. Regressionsanalysens utfall visar på att det finns ett positivt samband mellan abnormala goodwillnedskrivningar och statliga bidrag, vilket också stödjer vår hypotes. Utfallet visar också ett positivt samband mellan abnormala goodwillnedskrivningar och företag som har gått med förlust. Detta samband kan förklaras av big bath-teorin (Jordan & Clark, 2004). Det är inte omöjligt att abnormala goodwillnedskrivningar har gjorts på grund av incitament som skapats av en kombination av statliga bidrag och big bath. Vi kan inte med säkerhet veta om företag medvetet har ägnat sig åt resultatmanipulation eller om det finns andra förklaringar till varför abnormala nedskrivningar har gjorts t.ex. extremt dåliga resultat. Variabeln *ABNT* väger dock in effekterna av sämre tider och en positiv förändring i denna variabel kan indikera på att nedskrivningen beror på resultatmanipulering framför ett sämre resultat. Slutligen måste det understrykas att urvalet är begränsat, förklaringsgraden är låg och att regressionsmodellen inte är signifikant vilket innebär att slutsatser som dras bör göras med stor försiktighet.

6. Slutsats

Syftet med studien var att undersöka om det fanns ett positivt samband mellan företag som har fått statliga bidrag och som har gjort abnormt stora nedskrivningar av goodwill under det covid-19 präglade året 2020. Utfallet av regressionen visar ett signifikant och positivt samband mellan abnormt stora goodwillnedskrivningar och statliga bidrag på en 10% signifikansnivå. Detta positiva samband stämmer överens med vår hypotes, och kan visa på att företag har ägnat sig åt big bath genom överdrivet stora goodwillnedskrivningar pådrivet av att företaget tagit emot statliga bidrag. Däremot utesluts inte andra förklaringar till varför detta har skett. Vidare kan vi även konstatera att det finns ett signifikant samband mellan abnormt stora nedskrivningar och negativt EBITDA, vilket innebär att företag som gick med förlust också gjorde abnormt stora nedskrivningar av goodwill. Detta samband kan förklaras av big bath-teorin, där företag överdriver nedskrivningar under dåliga år. Slutligen bör man tolka dessa slutsatser med stor försiktighet då förklaringsgraden i modellen är väldigt låg och modellen i sin helhet inte är signifikant till följd av ett för litet urval. Det går därför inte att utesluta att det finns andra förklaringar till varför abnormalt stora nedskrivningar har gjorts.

7. Vidare forskning

Något som vi märkte när vi undersökte goodwillnedskrivningarna under finanskrisen var att många nedskrivningar skedde de efterföljande åren, 2009 och 2010. Eftersom vi bara hade data för 2020, innebar det att vi inte kunde fånga upp det. Därför hade man kunnat göra en ny studie där man inkluderar 2021 och 2022 för att se om man kan urskilja större abnormala förändringar än vad vi har kunnat observera. Det är även viktigt att ha ett stort urval, då slutsatser inte kan dras från regressionen annars. Sverige hade en något speciell covid-19 strategi som innebar eget ansvar och större frihet i större utsträckning än många andra länder, därför hade det varit intressant att utföra en studie i ett land vars restriktioner var strama, eller möjligtvis göra en jämförelse mellan olika länder där man kan undersöka hur deras covid-19-strategi har påverkat företagen och goodwillnedskrivningar.

8. Källhänvisning

AbuGhazaleh, N. M., Al-Hares, O. M., & Roberts, C. (2011). Accounting discretion in goodwill impairments: UK evidence. *Journal of International Financial Management & Accounting*, 22(3), 165-204.

André, P., Filip, A., & Paugam, L. (2016). *Examining the patterns of goodwill impairments in Europe and the US Accounting in Europe 13* (3): 329–352. Doi, 10(17449480.2016), 1260748.

Beatty, A., & Weber, J. (2006). Accounting discretion in fair value estimates: An examination of SFAS 142 goodwill impairments. *Journal of accounting research*, 44(2), 257-288.

Bisogno, M. (2015). Goodwill and accounting discretion. *Scholedge International Journal of Management & Development*, 2(10), 9-22.

Camodeca, R., Almici, A., & Bernardi, M. (2013). Goodwill impairment testing under IFRS before and after the financial crisis: evidence from the UK large listed companies. *Problems and perspectives in management*, (11, Iss. 3), 17-23.

Ghauri, P. & Grønhaug, K. (2010), *Research Methods in Business Studies*. Pearson

Graham, J. R., Harvey, C. R., & Rajgopal, S. (2005). The economic implications of corporate financial reporting. *Journal of accounting and economics*, 40(1–3), 3-73.

Hamberg, M., Paananen, M., & Novak, J. (2011). The adoption of IFRS 3: The effects of managerial discretion and stock market reactions. *European accounting review*, 20(2), 263-288.

Jahmani, Y., Dowling, W. A., & Torres, P. D. (2010). Goodwill impairment: A new window for earnings management?. *Journal of Business & Economics Research (JBER)*, 8(2).

Jordan, C. E., & Clark, S. J. (2004). Big bath earnings management: the case of goodwill impairment under SFAS No. 142. *Journal of Applied Business Research (JABR)*, 20(2).

Lapointe-Antunes, P., Cormier, D., & Magnan, M. (2008). Equity recognition of mandatory accounting changes: The case of transitional goodwill impairment losses. *Canadian Journal of Administrative Sciences/Revue Canadienne des Sciences de l'Administration*, 25(1), 37-54.

Lhaopadchan, S. (2010). Fair value accounting and intangible assets: Goodwill impairment and managerial choice. *Journal of Financial Regulation and Compliance*.

Lind, R. (2019). *Vidga vetandet - Teori, Metod och Argumentation i samhällsvetenskapliga undersökningar*. Studentlitteratur.

Marton, J., Lundqvist, P., & Pettersson, A. K. (2018). *IFRS i teori & praktik*. Sanoma Utbildning.

Patel, R. & Davidsson, B. (2019). *Forskningsmetodikens grunder - att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Studentlitteratur.

Ramanna, K., & Watts, R. L. (2012). Evidence on the use of unverifiable estimates in required goodwill impairment. *Review of accounting studies*, 17(4), 749-780.

Regeringskansliet. (u.å) *För företagare med anledning av covid-19*. Hämtad 2022-04-19 från <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/regeringens-arbete-med-coronapandemin/foretag/>

Skatteverket, (u.å), *Omräkningskurser för euro – inkomstskatt*. Hämtad 2022-04-24 från https://skatteverket.se/foretag/drivaforetag/euroochskatterna/omrakningskurser/inkomstskatt_4.2ef18e6a125660db8b080003818.html

Tillväxtverket. (2020, 1 mars). *Covid-19 kräver kraftsamling för exportföretagen*. <https://tillvaxtverket.se/om-tillvaxtverket/bloggen/bloggartiklar/2020-04-01-covid-19-kraver-kraftsamling-for-exportforetagen.html>

Verriest, A., & Gaeremynck, A. (2009). What determines goodwill impairment?. *Review of Business and Economics*, 54(2), 1-23.

Walker, M. (2013). How far can we trust earnings numbers? What research tells us about earnings management. *Accounting and Business Research*, 43(4), 445-481.

Zang, A. Y. (2012). Evidence on the trade-off between real activities manipulation and accrual-based earnings management. *The accounting review*, 87(2), 675–703

9. Bilagor

Bilaga 1: Regression

Linear regression							
ABNT	Coef.	St.Err.	t-value	p-value	[95% Conf	Interval]	Sig
SBT	.046	.025	1.86	.066	-.003	.096	*
NedBehov	.001	.001	1.27	.206	-.001	.003	
Förlust	.005	.002	2.45	.016	.001	.009	**
Storlek	0	0	1.26	.208	0	.001	
GWT	.003	.003	1.16	.25	-.002	.008	
Skuld	-.002	.002	-0.88	.379	-.006	.002	
ROA	.011	.009	1.20	.232	-.007	.03	
BIG4	0	.002	0.15	.878	-.004	.004	
Constant	-.004	.003	-1.41	.162	-.009	.001	
Mean dependent var		0.000	SD dependent var		0.005		
R-squared		0.094	Number of obs		133		
F-test		1.609	Prob > F		0.129		
Akaike crit. (AIC)		-1055.198	Bayesian crit. (BIC)		-1029.185		

*** $p < .01$, ** $p < .05$, * $p < .1$

Bilaga 2: Regression med industrieffekt

Linear regression							
ABNT	Coef.	St.Err.	t-value	p-value	[95% Conf	Interval]	Sig
SBT	.046	.027	1.74	.084	-.006	.099	*
NedBehov	.001	.001	1.27	.207	-.001	.003	
Förlust	.005	.002	2.35	.021	.001	.009	**
Storlek	0	0	1.09	.277	0	.001	
GWT	.003	.003	1.07	.285	-.003	.009	
Skuld	-.002	.002	-0.74	.462	-.006	.003	
ROA	.011	.01	1.13	.262	-.009	.031	
BIG4	0	.002	0.17	.864	-.004	.004	
DInd1	.001	.005	0.11	.911	-.009	.011	
DInd2	0	.005	0.01	.993	-.009	.01	
DInd3	0	.005	0.04	.966	-.009	.01	
DInd4	-.001	.005	-0.13	.896	-.011	.01	
DInd5	0	.005	-0.04	.968	-.01	.009	
DInd6	0	.005	0.06	.954	-.01	.01	
DInd7	0	.005	0.04	.965	-.009	.01	
DInd8	0	.005	-0.03	.978	-.01	.01	
o	0	
Constant	-.004	.005	-0.76	.449	-.014	.006	
Mean dependent var		0.000	SD dependent var		0.005		
R-squared		0.097	Number of obs		133		
F-test		0.776	Prob > F		0.709		
Akaike crit. (AIC)		-1039.594	Bayesian crit. (BIC)		-990.458		

*** $p < .01$, ** $p < .05$, * $p < .1$